

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
КРАКІВСЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ХУГОНА КОЛЛАНТАЯ
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК В ЛОМЖІ
ІНСТИТУТ ПАРАЗИТОЛОГІЇ ЧЕСЬКОЇ АКАДЕМІЇ НАУК
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ І ТЕХНОЛОГІЙ У ТВАРИННИЦТВІ

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОБНИЦТВА, ПЕРЕРОБКИ І ВИКОРИСТАННЯ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
Х МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ ТА УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ**

30 листопада 2023 року

Кам'янець-Подільський – 2023

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
SSI "INSTITUTE OF EDUCATION CONTENT MODERNIZATION"
HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION «PODILLIA STATE UNIVERSITY»
UNIVERSITY OF AGRICULTURE IN KRAKOW
MIĘDZYNARODOWA AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W ŁOMŻY
INSTITUTE OF PARASITOLOGY, CZECH ACADEMY OF SCIENCES
EDUCATIONAL AND SCIENTIFIC INSTITUTE OF FOOD TECHNOLOGIES
FACULTY OF VETERINARY MEDICINE AND TECHNOLOGIES IN LIVESTOCK

**X International Student and Pupil
Scientific Conference**

**STATE AND PROSPECTS OF LIVESTOCK PRODUCTION,
PROCESSING AND USE OF ANIMAL PRODUCTS**

November 30, 2023

COLLECTED ABSTRACTS

Kamianets-Podilskyi, Ukraine

УДК 636:637.1/5.001.73:504
ББК 45/46
С77

Рекомендовано до опублікування вченою радою
Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»
(протокол № 10 від 30 листопада 2023 року).

РЕЦЕНЗЕНТИ:

ЛЮБИНСЬКИЙ Олександр – доктор с.-г. наук, професор, професор кафедри біології та екології Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

НЕДІЛЬСЬКА Уляна – кандидат с.-г. наук, доцент, завідувач кафедри екології Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

ІВАНИШИН Володимир – ректор Закладу вищої освіти «Подільський державний університет», доктор економічних наук, професор, член-кореспондент НААН України, заслужений працівник сільського господарства України

БЯЛКОВСЬКА Оксана – проректор з навчальної, науково-інноваційної та міжнародної діяльності Закладу вищої освіти «Подільський державний університет», доктор економічних наук, професор

ДИМЧУК Анатолій – директор навчально-наукового інституту харчових технологій Закладу вищої освіти «Подільський державний університет», кандидат с.-г. наук, доцент

ГОРЮК Віктор – декан факультету ветеринарної медицини і технологій у тваринництві Закладу вищої освіти «Подільський державний університет», кандидат ветеринарних наук, доцент

КРАЧАН Тетяна – відповідальна з наукової та міжнародної діяльності навчально-наукового інституту харчових технологій Закладу вищої освіти «Подільський державний університет», кандидат хімічних наук, завідувач кафедри хімії

ТОКАРЧУК Тетяна – відповідальна за наукову роботу факультету ветеринарної медицини і технологій у тваринництві Закладу вищої освіти «Подільський державний університет», кандидат с.-г. наук, доцент

Стан та перспективи виробництва, переробки і використання продукції тваринництва: матеріали X Міжнародної наукової конференції студентської та учнівської молоді, м. Кам'янець-Подільський, 30 листопада 2023 р. / ЗВО «Подільський державний університет»; гол. ред. В.В. Іванишин. – Кам'янець-Подільський, 2023. – 250 с.

У збірнику подані матеріали X Міжнародної наукової конференції студентської та учнівської молоді «Стан та перспективи виробництва, переробки і використання продукції тваринництва», яка відбулася 30 листопада 2023 р. у ЗВО «Подільський державний університет» м. Кам'янець-Подільського.

УДК 636:637.1/5.001.73:504
ББК 45/46

Матеріали подані в авторській редакції, відповідальність за достовірність інформації несуть автори публікацій та їхні наукові керівники.

© ННІХТ ЗВО «ПДУ», 2023

© Факультет ВМТТ ЗВО «ПДУ», 2023

© Автори публікацій, 2023

Література

1. Бородай В. П., Пономаренко Н. П., Мельник В. В. Сучасний стан розвитку птахівництва. Наукове забезпечення сталого розвитку сільського господарства в Поліссі України: монографія в 2-х томах, Кабінет міністрів України, Національний аграрний університет. Київ: Алефа, 2004. Т.2. С. 72–79.
2. Каталог племінних ресурсів сільськогосподарської птиці. Під ред. Ю. О. Рябоконя. Київ: Атмосфера, 2006. 80 с.
3. Пустова Н. В. Селекційно-генетичні та біологічні особливості курей різної селекції: монографія. Київ: Люксар, 2009. 152 с.
4. Технологія виробництва продукції птахівництва: практикум / Бородай В. П. та ін. К.: Агроосвіта, 2013. 272 с.

УДК 636.8.084

ВОЙНОВА Александра, здобувач вищої освіти IV курсу спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»

Науковий керівник – **ВЕДМЕДЕНКО Олена**, канд. с.-г. наук, доцент
Херсонський державний аграрно-економічний університет
м. Кропивницький, Україна

ВПЛИВ РАЦІОНУ ХАРЧУВАННЯ НА ФІЗІОЛОГІЧНИЙ ТА ФІЗИЧНИЙ СТАН СЛУЖБОВИХ СОБАК ПІД ЧАС ТРЕНУВАНЬ

Актуальність. Собачий організм є складною системою, що складається з різних клітин і органів, які забезпечують життєдіяльність тварини. Підтримання цієї життєдіяльності вимагає постійного обміну речовин між організмом собаки та навколишнім середовищем. Собачий організм складається з різних складових речовин, включаючи білки, жири, вуглеводи, солі та воду. Ці компоненти виконують різні функції, такі як забезпечення будови тканин і органів, забезпечення енергетичних потреб, регулювання фізіологічних процесів тощо.

Процес обміну речовин в організмі собаки полягає в розкладі складних органічних речовин, які надходять з їжею, за участю кисню. Під час цього розкладу складні органічні сполуки розщеплюються на менш складні, вивільнюючи енергію. Ця енергія використовується для підтримання життєдіяльності, включаючи дихання, рух, терморегуляцію та інші фізіологічні процеси. Після розкладу складних органічних речовин в організмі собаки, продукти розкладу, які не використовуються, виводяться з організму через різні системи, включаючи сечовидільну та шлунково-кишкову системи [1, 2].

Паралельно з процесами розкладу постійно відбувається процес відновлення, під час якого організм собаки створює нові клітини та тканини, використовуючи речовини, які надходять з їжею. Цей процес необхідний для збереження життєво важливих структур і функцій організму. Організми собак, які використовуються в службовому собаківництві, повинні підтримувати оптимальну фізичну форму, оскільки

вони здатні виконувати важку фізичну роботу, таку як слідкування, пошук, захист тощо. Тому для цих собак особливо важливий баланс між обміном речовин та фізичною активністю, а також правильне харчування та догляд [3, 4].

Мета і методика досліджень. Мета експерименту полягала в дослідженні впливу раціону харчування на працездатність службових собак.

Для вивчення впливу раціону харчування на працездатність службових собак в умовах розплідника службового собаківництва Державної установи «Криворізька виправна колонія (№80)» Дніпропетровської області були сформовані дві групи собак, в кожній з яких було по п'ять особин. Вибір тварин проводився на основі обраної методики, де враховувалися такі фактори, як порода (німецька вівчарка), вік і загальний стан здоров'я. Усі собаки, які брали участь у дослідженні, перебували в однакових умовах утримання в вольєрі та отримували однаковий рівень догляду.

Собакам у першій групі впродовж місяця надавали добову норму їжі під час тренувань, незалежно від того, чи був це загальний курс дресирування (ОКД) чи спеціальний курс дресирування (СКД).

У другій дослідній групі собак також протягом одного місяця надавали добову норму їжі, але це робилося після тренувань, і під час дресирування використовувались ласощі, такі як печиво або сир. Робоче навантаження на собак не виходило за межі норми, і собакам було надано необмежений доступ до води.

Після 30 днів з початку експерименту були проведені остаточні оцінки фізіологічного стану собак. Оцінювали апетит (бажання до прийому їжі) та фізичну активність собак у різних дослідних групах.

Результати досліджень та їх обговорення. За результатами цього дослідження було виявлено, що в собак першої групи спостерігалася висока працездатність, поліпшилася здатність до споживання їжі, покращилася якість дресирування і загальний фізіологічний стан. Собаки стали більш активними та мали більшу витривалість.

У другій дослідній групі відзначалося погіршення працездатності та якості дресирування, оскільки собаки відмовлялися працювати через надмірне харчування. Крім того, під час зважування собак було встановлено, що у собак другої групи спостерігалася збільшення їхньої маси тіла.

Висновки і пропозиції. Отже, оцінка загального фізичного та фізіологічного стану показала, що при годівлі собак, як у другій дослідній групі, спостерігається погіршення фізіологічного та фізичного стану, включаючи збільшення маси тіла.

Найкращим підходом до організації харчування службових собак є надання їм добової норми їжі під час проведення тренувань.

Література

1. Порядок ветеринарного обслуговування, утримання, годівлі службових собак та догляду за ними в Державній митній службі України. *ZakonOnline*. URL: [https://zakononline.com.ua/documents/show/496591674391#:~:text=\(дата звернення 08.11.2023\).](https://zakononline.com.ua/documents/show/496591674391#:~:text=(дата звернення 08.11.2023).)
2. Кінологія : підручник. для вищ. навч. закл. К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007. 1000 с.
3. Дресирування німецької вівчарки. *OPTI MEAL*. URL: <https://blog.optimeal.eu/dresiruvannia-nimetskoyi-vivcharki> (дата звернення 08.11.2023).
4. Кінологія: утримання та годівля собак : навчальний посібник / Бурлака В.А., та ін.; за ред. В. А. Бурлаки. Житомир: «Волинь», 2004. 412 с.

УДК 636.2.082.4

ГАВАГА Павло, здобувач II курсу магістратури спеціальності «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»
Науковий керівник – **ДИМЧУК Анатолій**, канд. с.-г. наук, доцент
Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВІДТВОРНА ЗДАТНІСТЬ КОРІВ РІЗНИХ ПОРІД

Погіршення відтворних здатностей маточного поголів'я при збільшенні рівня продуктивності є вельми актуальною проблемою молочного скотарства України.

Відтворна здатність – важлива складова технології молочного скотарства. Щорічні отелення сприяють рентабельному виробництва молока, а регулярне отримання телят в достатній кількості дає можливість проводити селекційно-племінну роботу з високою інтенсивністю, служить основою розширеного відтворення стада, а, отже, і економічної ефективності галузі. Крім того, здатність зберігати високу плодючість в умовах промислових ферм є критерієм оцінки рівня адаптивного потенціалу корів.

На теренах нашої держави виведено українські чорно-рябу і червоно-рябу молочні породи за участю генофонду голштинської породи, яка характеризується високим потенціалом молочної продуктивності. Це створило певні передумови до збільшення тривалості сервіс- та міжотельного періодів, зменшення коефіцієнта відтворної здатності.

Тому вивчення відтворних здатностей корів та впливу на них рівня молочної продуктивності є важливим питанням у процесі консолідації та подальшого удосконалення новостворених українських молочних порід, що і є метою досліджень.

Дослідження виконані за матеріалами зоотехнічного і племінного обліку у стадах української червоно-рябої та української чорно-рябої молочних порід ПОСП «Нападівське» Калинівського району Вінницької області.